

मा. सर्वोच्च न्यायालय विशेष अनुमती याचिका
(सी) ६०३९-६०४२/२०१६ मधील सिव्हील अपिल
क्र.६५३१-६५३४/२०२२ मध्ये दि.०७.०९.२०२२
अन्वये पारित आदेशाचे अंमलबजावणी
करण्याबाबत

रोजगार हमी योजनांतर्गत समावेशन झालेल्या
तत्का. हजेरी सहाय्यकांबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग (रोहयो प्रभाग)
शासन निर्णय क्रमांक- हसका-२०२३/प्र.क्र.१३/मग्रारो-३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : २३ मे, २०२३

वाचा :- १) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्रमांक-हसका-१३९४/प्र.क्र.१८५/रोहयो-३, दि.०१.१२.१९९५
२) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्रमांक-हसका-१३९७/प्र.क्र.१३६/रोहयो-३, दि.२१.०४.१९९९
३) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्रमांक-हसका-१३०१/प्र.क्र.१०७/रोहयो-३, दि.२५.०६.२००४

प्रस्तावना :-

रोजगार हमी योजनेवरील दि. २६ मे ते दि.३१.०५.१९९३ या कालावधीत कार्यरत असलेल्या
हजेरी सहाय्यकांना शासन / जिल्हा परिषद सेवेमध्ये त्यांच्या शैक्षणिक अर्हतेप्रमाणे व पात्रतेप्रमाणे
सामावून घेण्याबाबत शासनाने वाचा येथील १ व २ येथील शासन आदेशाप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.
त्यानुसार हजेरी सहाय्यक शासन / जिल्हा परिषद सेवेत सामावून घेण्यात आलेले आहे. हे हजेरी
सहाय्यक ज्या दिवशी समावेशनाच्या पदावर रुजू होतील त्या दिवसापासून त्यांची शासकीय सेवा
सुरु होते. याशिवाय रिक्त पदांअभावी समावेशनासाठी शिल्लक असलेल्या ७५१ हजेरी
सहाय्यकांसाठी वाचा ३ येथील शासन निर्णयानुसार वर्ग ड ची २२ व वर्ग क ची ७२९ अधिसंख्य पदे
निर्माण करून त्यांना शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून शासन सेवेत सामावून घेण्यात आले आहे.
हजेरी सहाय्यकांना शासकीय सेवेत सामावून घेतल्यानंतर शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेले
लाभ देय ठरतात. महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियम १९८२ मधील तरतूदीनुसार १० वर्षांची
सेवा झाल्यानंतर निवृत्ती वेतन अनुज्ञेय ठरते. तथापि, शासकीय सेवेत सामावून घेतल्यानंतर जे
हजेरी सहाय्यक या नियमात बसत नाही त्यांना निवृत्ती वेतन अनुज्ञेय ठरत नाही. याच अनुषंगाने
मा. सर्वोच्च न्यायालय विशेष अनुमती याचिका (सी) ६०३९-६०४२/२०१६ मधील सिव्हील अपिल

क्र.६५३१-६५३४/२०२२ दाखल झाली होती. त्यामध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि.०७.०९.२०२२ नुसार मा. न्यायालयाने पुढीलप्रमाणे आदेश पारित केले आहेत :-

In our view, what the Bench considered appropriate to issue notice was really the aspect that since the absorption occurred over a period of time, and that may have deprived some persons to their service as permanent employees, it should be the notional date of absorption of 31.03.1997 which should be taken into account for determining the pensionable service.

In our view, this is also what the Industrial Courts have done where relief has been granted and it has been accepted by the State.

We are thus of the view that the only direction which can be issued is that persons who has been absorbed over a period of time post 31.03.1997, for pensionable service, the reckoning date would be 31.03.1997 and such of the persons who have rendered a pensionable service on that basis would be entitled to that benefits.

मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांचे वरील न्यायनिर्णयाचे पालन करणे आवश्यक असल्याने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधिन शासन निर्णयास अनुलक्षून शासन सेवेत समावेश झालेल्या हजेरी सहाय्यकांची तसेच मा.न्यायाधिकरण / न्यायालये यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार समावेश झालेल्या हजेरी सहाय्यकांची मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि. ०७.०९.२०२२ रोजी पारित केलेल्या आदेशास अनुसरून दि.३१.०३.१९९७ पासूनची सेवा निवृत्तीवेतनार्ह सेवा म्हणून ग्राह्य धरण्यात यावी. हजेरी सहाय्यकांचे समावेशन ज्या शासकीय कार्यालयात करण्यात आले आहे, त्या कार्यालय प्रमुखांनी / विभागप्रमुखांनी / प्रशासकीय विभागाने उपरोक्त निर्णयानुसार समावेशन झालेल्या हजेरी सहाय्यकांची सेवाविषयक अभिलेखांची तपासणी करून त्यानुसार दि.३१.०३.१९९७ पासून निवृत्तीवेतनार्ह सेवा देण्याबाबत कार्यवाही करावी. सदरचे लाभ हे काल्पनिकरित्या ग्राह्य धरण्यात येत असल्याने, कोणत्याही कर्मचाऱ्याला दिनांक ३१.०३.१९९७ ते प्रत्यक्ष समावेशन या कालावधीतील कोणतेही सेवाविषयक लाभ वा वेतन फरक / थकबाकी रक्कम अनुज्ञेय नाही. तसेच पुनर्वेतननिश्चिती करण्यात येऊ नये. वरीलप्रमाणे कार्यवाही शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या कालावधीत पूर्ण करावयाची आहे.

२. हजेरी सहाय्यकांच्या समावेशनानंतरच्या पदावरील निवृत्तीवेतनार्ह सेवा दि.३१.०३.१९९७ पासून ग्राह्य धरण्यात आल्याने शासनावर येणाऱ्या आर्थिक भाराची माहिती सोबतच्या परिशिष्ट-१ मधील प्रपत्रात भरून प्रशासकीय विभागामार्फत नियोजन विभाग (रोहयो प्रभाग) कडे शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून दोन महिन्यात अहवाल सादर करावा.
३. सदरहू शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ १५३/२०२३/व्यय-८, दि.२३.०३.२०२३ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०५२३१५४४५९३३१६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदकुमार)

अपर मुख्य सचिव (रोहयो), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२
२. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२
३. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई ३२
४. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व विभाग) मंत्रालय, मुंबई ३२
५. सर्व विभागीय आयुक्त,
६. सर्व जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा कार्यक्रम समन्वयक (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
७. उप आयुक्त (रोहयो), विभागीय आयुक्त कार्यालय, सर्व विभाग
८. उपजिल्हाधिकारी (रोहयो) जिल्हाधिकारी कार्यालये, सर्व जिल्हे (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
९. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा
१०. अधिक्षक अभियंता, पाटबंधारे विभाग, सर्व विभाग, सर्व जिल्हे (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
११. अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सर्व जिल्हे (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
१२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई, (प्रसिध्दीकरिता)
१३. अधिक्षक कृषि अधिकारी, सर्व जिल्हे (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
१४. प्रधान मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
१५. सर्व मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य,
१६. कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, सर्व जिल्हे (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
१७. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सर्व जिल्हे (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)

१८. कार्यकारी अभियंता, सर्व जिल्हा परिषदा ,
१९. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
२०. जिल्हा कोषागार अधिकारी, सर्व जिल्हे
२१. सर्व कार्यासन अधिकारी, नियोजन विभाग, (रोहयो प्रभाग),
२२. निवडनस्ती (मग्रा०-३).

शासन निर्णय क्रमांक-हसका-२०२३/प्र.क्र.१३/मग्रारो-३, दि. २३ मे, २०२३ सोबतचे सहपत्र

परिशिष्ट - १

प्रशासकीय विभागाचे नांव :-

अ. क्र.	विभाग / कार्यालय	समावेशन झालेल्या एकूण हजेरी सहाय्यकांची संख्या	दि.३१.०३.१९९७ पासून निवृत्तीवेतन लाभ देण्यात आलेले हजेरी सहाय्यकांची संख्या	स्तंभ ४ नुसार येणार आर्थिक भार	दि.३१.०३.१९९७ पासून निवृत्तीवेतनासाठी प्रलंबित हजेरी सहाय्यकांची संख्या	स्तंभ ६ नुसार येणार आर्थिक भार	एकूण आर्थिक भार (५+७)
१	२	३	४	५	६	७	८